

**АНОТАЦІЇ, МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА КРИТЕРІЙ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПЕДАГОГІКА”**

Керівник – доц. Юркова Т.Ф.

**1. АНОТАЦІЇ до виконання курсових робіт з педагогіки для студентів
2 курсу денної форми навчання**

Формування ціннісного ставлення до себе

Морально-духовний розвиток особистості з пріоритетним напрямом діяльності вищої школи, передбачає формування моральних, правових, естетичних, а також інтелектуальних цінностей учнівської молоді. У курсовій роботі потрібно розкрити сутність понять “цінність”, “ставлення”, “циннісне ставлення” за інтерпретаціями науковців: Н. Астащева, І. Бех, М. Борищевський, Г. Ганнусенко, Г. Жирська, П. Ігнатенко, Л. Крицька, Л. Ломако, Г. Пустовіт, О. Сухомлинська, М. Чорнобаєва та ін.

Виокремити основні шляхи морально-духовних цінностей у школярів.

**Братські школи як осередок формування національної
самосвідомості та культури**

Братські школи відігравали значну роль у поширенні освіти і культури в Україні, збереженні національної свідомості у абсолютної більшості українського суспільства.

У роботі необхідно висвітлити історичне підґрунтя виникнення Братських шкіл. Охарактеризувати систему навчання в Братських школах. Громадсько-політична діяльність братств. Нащадкам у спадщину.

Шляхи розвитку виховання особистості в сім'ї

Проблема сім'ї та особливостей впливу сімейного виховання на формування особистості дитини залишається актуальною для сьогодення. Необхідно проаналізувати педагогічну спадщину видатних педагогів у контексті розгляду проблем сімейного виховання. Окрасити структуру та сутність сім'ї. Висвітлити особливості впливу сім'ї на виховання і розвиток особистості дитини. Окрасити типові помилки сімейного виховання та їх вплив на становлення особистості дитини.

Внесок К.Д. Ушинського у розвиток освіти і виховання

У роботі мають бути досліджені основні положення виховної системи К.Д. Ушинського. Розкрити вплив ідей педагога на розвиток теорії і практики морального виховання особистості. Проаналізувати основні психолого-педагогічні напрямки діяльності великого педагога. Охарактеризувати дидактичні засади педагогічної системи К.Д. Ушинського. Висвітлити творче використання спадщини педагога для розв'язання виховних і освітніх проблем будівництва сучасної школи.

Сімейне виховання в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського

Виходячи з того, що сім'я – це цеглинка великої споруди, що звється суспільством і від її міцності залежить міць держави, сімейному вихованню В.О. Сухомлинський відводив особливе місце у своїй творчості, при цьому відзначаючи, що воно мусить бути одночасно і громадянським. Адже не тільки для себе плекають дитину батьки, вони виховують її для суспільства: “У сім'ї найтоншими доторканнями батька і матері до дитячого серця і розуму пишеться наймудріша, найскладніша і водночас найпростіша, тому що вона доступна кожному батькові, кожній матері, сторінка книги, яку ми всі називаємо суспільним вихованням”.

У курсовій роботі необхідно розкрити роль сімейного середовища у процесі виховання; окреслити вимоги до діяльності вихователів; гуманістичних взаємин у сім'ї у становленні Людини: між батьками, батьками і дітьми, між старшими і меншими дітьми, декількома поколіннями; розкрити роботу Павліської школи над формуванням педагогічної культури батьків (“Батьківська педагогіка”, “До материнського і батьківського обов'язку людини – треба готовати майже з колиски – ось в чому проблема”, “Про громадську і моральну відповідальність батьків”).

Виховний ідеал у педагогічній спадщині Г. Ващенка

У численних працях Григорій Ващенко обґрунтував концепцію, програму, методологію і методику виховання, озброїв нас підходами, як саме належить формувати українського патріота, тобто нормального громадянина нормальної держави.

У курсовій роботі необхідно охарактеризувати основні ідеї вченого, проаналізувати виховні ідеали, які дослідив і порівняв педагог; український національний виховний ідеал; розкрити сутність поняття “ідеал”, визначити суть мети і завдань національного виховання в сучасній українській школі.

Інтернет – залежність як новий феномен сучасного світу

В останні роки в наше життя стрімко входять новітні технології: персональні комп’ютери, мобільний зв’язок та, мабуть, найбільший вliv на соціальні й психологічні процеси здійснює все більший доступ до мережі Інтернет. Поява Інтернету значно полегшила наше життя, адже в ньому за-

лічені секунди можна знайти масу корисної та цікавої інформації. Самі того не помічаючи, ми починаємо проводити все більше і більше часу в Мережі, результатом чого може стати Інтернет-залежність.

У курсовій роботі потрібно розкрити сутність явища “Інтернет-залежність”, виокремити її симптоми. Необхідно охарактеризувати основні підходи та шляхи подолання Інтернет-залежності, її головні принципи.

Позакласна робота одна із форм організації освітньо-виховного процесу

У роботі необхідно обґрунтувати позакласну роботу, розкрити її значення. Представити основні форми та методи позакласної роботи. Презентувати основні форми та методику проведення різноманітних форм позакласної роботи: гурткову роботу, екскурсії на основі методу спостереження, методику проведення масових заходів.

Врахування психологічних особливостей дітей є важливою умовою організації позакласної роботи.

Виховання пізнавальних інтересів школярів – актуальне завдання школи

Національно-культурне відродження України, утвердження таких педагогічних парадигм як демократія та гуманізація освіти висувають до діяльності вчителя якісно нові вимоги.

У курсовій роботі необхідно визначити актуальні аспекти питання розвитку пізнавальних інтересів; розкрити фактори та стимулювання пізнавальної діяльності; проаналізувати основні етапи формування пізнавальних інтересів; виокремити наочність щодо активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Вчитель. Професійні якості вчителя.

Вчитель – людина, для якої внутрішня доброта, висока і чиста духовність є необхідними умовами професійного успіху. Добро, посіяне вчителем, примножується у прийдешніх поколіннях, стає вічною істиною, переростає з мудрості конкретних людей у мудрість народу.

У роботі необхідно дослідити соціальну цінність педагогічної праці; визначити поняття “духовність” у праці вчителя; розкрити сутність понять “педагогічна засада” і “педагогічна техніка”; окреслити форми і методи організації педагогіки співробітництва.

Виховуючі відносини як категорія педагогічної науки та шкільної практики

Перехід до нової парадигми виховання неможливий без зміни суб'єкт – об'єктних відносин на суб'єкт-суб'єктні, за яких дитина перетворюється з об'єкту впливу на суб'єкт взаємодії та являється співучасником освітнього процесу.

У курсовій роботі необхідно дослідити історичний аспект проблеми виховуючих відносин “вчитель-учень”. Систематизувати основні поняття з проблеми виховуючих відносин. Виокремити основні структури виховуючих відносин. Дослідити стан виховуючих відносин у педагогічній практиці. Охарактеризувати види і типи виховуючих відносин у закладах загальної середньої освіти.

Громадянське виховання учнів загальноосвітньої школи

У процесі громадянського виховання велика роль належить освітній складовій, яка розширяється і доповнюється вихованням у дусі громадянськості. Багатоаспектність і міждисциплінарність громадянської освіти орієнтує на необхідність використання можливостей всіх шкільних дисциплін.

У процесі наукового пошуку необхідно дослідити та визначити сутність, структуру та послідовність етапів формування громадянського виховання школярів. Виявити умови розв’язання завдань громадянського виховання учнівської молоді. Розкрити зміст і методи роботи учителя щодо реалізації завдань громадянського виховання школярів.

Форми і методи роботи класного керівника з батьками у чнів

Аналіз сучасного українського суспільства і стану сім’ї в ньому свідчить, що сім’я часто нездатна створити сприятливі умови для соціалізації дитини, що веде до виявів різноманітних соціальних проблем. Вважаємо, що необхідність формування педагогічної культури батьків пов’язана саме з кризою сучасної української сім’ї та нездатністю значної кількості батьків виховувати своїх дітей згідно з вимогами суспільства. У роботі необхідно представити основні методи й форми роботи класного керівника з батьками учнів та подати їх загальну характеристику. Довести ефективність впровадження нетрадиційних форм роботи. Розглянути особливості в роботі класного керівника з важкими сім’ями. Презентувати досвід педагога, вчителя.

Національне виховання молоді на сучасному етапі розбудови української держави

Відродження духовності і створення системи національного виховання нерозривно пов’язані з використанням народної педагогіки в навченні та вихованні учнівської молоді.

У роботі необхідно проаналізувати основні положення сучасної моделі системи національного виховання; визначити мету, завдання і принципи національного виховання; дати характеристику виховному ідеалу української народної педагогіки; дослідити використання традиційної народної педагогіки у вихованні підлітків.

2. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з педагогіки для студентів 2 курсу денної форми навчання

Курсова робота – один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідного, творчого чи проектно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів із навчальної дисципліни, а й вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Тематика курсової роботи відповідає завданням навчальної дисципліни, затверджується по кафедрі за поданням наукових керівників - старших викладачів, доцентів, професорів кафедри не пізніше жовтня.

Курсова робота повинна бути виконана не пізніше квітня місяця і надана науковому керівнику для відгуку.

Захист курсової роботи проводиться у травні перед комісією у складі 2-3 викладачів кафедри та керівника курсової роботи.

Курсова робота оформлюється як і кваліфікаційна робота (проект), але може не тільки друкуватися, а й писатися чорнилом або пастою. Її обсяг – до 20 друкованих або до 40 рукописних сторінок основного тексту. Текст курсової роботи набирається на комп'ютері українською мовою на стандартних сторінках форматом А4 , шрифт Times New Roman текстового редактора Word розміром 14, міжрядковий інтервал – 1,5 і друкується з одного боку сторінки. Параметри сторінки: ліве поле – 30 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

Курсова робота обов'язково повинна містити в собі заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ”.

ЗМІСТ. Зміст включає найменування всіх розділів, підрозділів з вказівкою номерів сторінок, на яких розміщується початок матеріалів розділів, підрозділів або пунктів.

ВСТУП. У вступі коротко характеризується сучасний стан проблеми, значення для науки або педагогічної теорії і практики, розкриваються теоретична, практична актуальність теми. Коротко вказується хто із вчених розробляв або працює над цією проблемою. Обґрунтовується вибір теми. Далі вказуються мета роботи, об'єкт та предмет дослідження, формуються завдання, які відповідають основним розділам роботи. У кінці вступу

вказується теоретична та практична новизна, апробація роботи. Орієнтований обсяг вступу 2-4 сторінки.

ОСНОВНА ЧАСТИНА містить у собі виклад змісту роботи. Вона може поділятися на розділи, глави, частини. Може бути представлена 2-3 розділами:

1. Історико - педагогічний аспект.
2. Дидактично - теоретичний аспект.
3. Із досвіду (вчителя школи, конкретні приклади реалізації цієї проблеми).

ВИСНОВКИ. Містять загальні висновки по виконанню поставлених завдань дослідження, накреслюються шляхи удосконалення освітнього процесу в навчальних та позашкільних закладах. Обсяг висновків 1 – 2 сторінки.

ДОДАТКИ . У додатки до курсової роботи виносять методичні розробки, плани - конспекти уроків, розробки позакласних заходів вчителів школи, досвід яких вивчався та аналізувався.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ повинен містити в собі праці, на які є посилання в курсовій роботі, перелік наукових та навчально - методичних праць з даної проблематики. Цитування проводиться згідно з діючими нормами для дисертаційних досліджень. Наприклад:

I.Я. Лerner зауважує, що «жоден з напрямів не може побудувати сучасного процесу навчання в завершеному вигляді, якщо ігнорує ідеї проблемного навчання» [60, с. 21].

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ курсових робіт з педагогіки для студентів 2 курсу денної форми навчання .

1. Дотримання алгоритму виконання курсової роботи (послідовність виконання усіх етапів).
 2. Дотримання вимог, що висуваються до написання та захисту курсової роботи (чітка структура, логічна побудова, грамотність викладення матеріалу літературною українською мовою, повнота виконання, відповідність висновків поставленим завданням, оформлення списку літератури згідно стандарту).
 3. Дотримання принципів академічної добросердісті при написанні курсової роботи (самостійне виконання, коректне посилання на якісні джерела інформації, правильне цитування, уміння виділяти головне і формулювати власну думку з предмету дослідження).
- Курсові роботи, які містять академічний плагіат до захисту не допускаються.*
4. Публічний захист курсової роботи (стисле викладення результатів дослідження і відповідь на запитання членів комісії).

Курсова робота оцінюється за національною системою, за 100-балльною шкалою та за шкалою ЕКТС:

- виконання курсової роботи (до 80 балів);
- публічний захист (до 20 балів).

Оцінка «відмінно» А (100-90 балів) ставиться, якщо студент:

- 1) показав глибокі теоретичні знання з навчальної дисципліни “Педагогіка”;
- 2) оволодів первинними навичками дослідної роботи: використав різні методи дослідження, самостійно підібрав і проаналізував значний за обсягом і цікавий за змістом матеріал, зробив його власну оцінку, сформулював висновки;
- 3) надав аргументовані рекомендації / пропозиції з предмету дослідження;
- 4) виконав роботу грамотно літературно українською мовою;
- 5) оформив роботу відповідно до вимог і подав її до захисту у визначений термін;
- 6) на захисті продемонстрував ґрунтовні знання предмету дослідження, правильно і впевнено відповів на запитання членів комісії.

Оцінка «добре» В, С (89-83, 81-74 балів) ставиться, якщо студент:

- 1) показав високі теоретичні знання з навчальної дисципліни “Педагогіка”;
- 2) оволодів первинними навичками дослідної роботи, зібрав інформацію, проаналізував, але не критично поставився до використаних джерел та літератури;
- 3) надав рекомендації / пропозиції з предмету дослідження, проте недостатньо їх обґрунтував;
- 4) виконав роботу грамотно літературно українською мовою, допустивши нечисленні граматичні та стилістичні помилки;
- 5) оформив роботу відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений термін;
- 6) на захисті продемонстрував добре знання з предмету дослідження, відповів на запитання членів комісії із затримкою / надав неповну відповідь;

Оцінка «задовільно» Д, Е (73-64, 63-60 балів) ставиться, якщо студент:

- 1) показав достатні теоретичні знання з навчальної дисципліни “Педагогіка”;
- 2) в основному оволодів первинними навичками дослідної роботи, але не дотримався принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, допустив окремі фактичні помилки і неточності;
- 3) не сформулював пропозицій і рекомендацій з проблеми дослідження;
- 4) допустив суттєві помилки в оформленні роботи та в тексті;

- 5) допустив граматичні та стилістичні помилки;
- 6) на захисті продемонстрував задовільні знання з предмету дослідження, але не відповів на запитання членів комісії;

Оцінка «незадовільно» FX (менше 60 балів) ставиться у тому разі,

- якщо робота не пройшла передзахист на засіданні кафедри;
- не відповідає вимогам до виконання такого виду робіт;
- на захисті роботи студент не продемонстрував задовільних знань досліджуваної ним проблеми, не відповів на поставлені членами комісії запитання.

Оцінка за курсову роботу враховується в загальний підсумок навчання студента.